

VASARINIŲ MIEŽIŲ ANTŽEMINĖS BIOMASĖS VIRŠKINAMUMAS *IN VITRO*

Vytautas Pilipavičius

Agronomijos fakultetas, Aleksandro Stulginskio universitetas

Studentų g. 11, LT-53361 Akademija, Kauno r.

tel. (8~37) 75 22 11; faks. (8~37) 75 22 71; el. paštas: vytautas.pilipavicius@asu.lt

Santrauka. Vasarinių miežių *Hordeum vulgare* L., nuimamų bamblėjimo, plaukėjimo, pieninės brandos pradžios, pieninės, pieninės-vaškinės, vaškinės ir kietosios brandos tarpsniuose, antžeminės biomasės virškinamumo *in vitro* tyrimai atlikti Lietuvos žemės ūkio universiteto Bandymų stotyje ir „Tempus“ laboratorijoje. Miežių sausosios masės virškinamumas *in vitro* priklausė nuo brandos tarpsnių. Geriausio virškinamumo pasiekta bamblėjimo laikotarpiu – iki 73–78 proc. (išskyrus 1998 m.), vėlesniuose miežių augimo tarpsniuose virškinamumas prastėdavo. Viso vasarinių miežių augalo virškinamumas bamblėjimo tarpsnyje buvo prastesnis tik už jų grūdų virškinamumą vaškinėje ir kietojoje brandoje. Geriausias virškinamumas *in vitro* (iki 89 proc.) nustatytas vasarinių miežių kietosios brandos grūdų. Nevisiškai subrendusių vasarinių miežių vaškinės brandos grūdų virškinamumas *in vitro* buvo 2,1–6,4 proc. blogesnis nei kietosios brandos grūdų (išskyrus 1999 m.). Nustatyta tiesinė vasarinių miežių biomasės apykaitos energijos ($\text{MJ kg}^{-1} \text{ SM}$) priklausomybė nuo organinės masės virškinamumo *in vitro* skirtinguose vasarinių miežių augimo tarpsniuose. Gauti tiesinės koreliacijos koeficientai: $r=0,995\text{--}0,998$, kai $p<0,0001$. Vasarinių miežių biomasės apykaitos energija skirtinguose augimo ir brandos tarpsniuose gana tiksliai gali būti apskaičiuota pagal organinės medžiagos virškinamumo *in vitro* regresijos lygtis, kai koreliacijos koeficientas artėja prie vieneto. Vasarinių miežių antžeminės biomasės virškinamumo *in vitro* pasikeitimas 1 proc. pašaro apykaitos energijos pokyčius nulemia 0,19–0,21 $\text{MJ kg}^{-1} \text{ SM}$.

Raktažodžiai: vasariniai miežiai, antžeminė biomasė, augimo tarpsniai, virškinamumas *in vitro*.